

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про організацію діяльності державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України»

1. Мета

Проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про організацію діяльності державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України» (далі – проєкт наказу) розроблено з метою впорядкування діяльності державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України, визначення порядку проведення судових експертиз, організації діяльності судових експертів, їх атестації, науково-методичного забезпечення.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Судова експертиза є складовою забезпечення здійснення правосуддя із застосуванням спеціальних знань та проводиться у державних спеціалізованих установах судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України (далі – Установи).

Установи забезпечують організацію та проведення судових експертиз, а також складення висновків експертів, що використовуються під час встановлення фактичних обставин у судових провадженнях та на стадії досудового розслідування.

Висновки судових експертів є процесуальними джерелами доказів, що використовуються під час оцінки обставин у відповідних провадженнях. Вимоги щодо порядку проведення експертизи, оформлення її результатів та застосування методичних підходів визначають умови належного оформлення та подальшого використання таких висновків.

У зв'язку з цим виникає необхідність забезпечення єдиних організаційних та методичних підходів до проведення судових експертиз, оформлення їх результатів та організації діяльності Установ.

Проектом наказу передбачається врегулювання питань організації та здійснення судово-експертної діяльності в Установах, зокрема щодо порядку проведення судових експертиз, визначення переліку посад судових експертів, здійснення моніторингу діяльності Установ, встановлення граничних нормативів навантаження судових експертів, порядку атестації судових експертів, функціонування експертно-кваліфікаційних комісій, науково-методичного забезпечення, а також затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення.

З урахуванням викладеного, прийняття проєкту наказу забезпечить встановлення узгоджених підходів до організації та здійснення судово-експертної діяльності та нормативне врегулювання відповідних процедур.

Реалізація положень проєкту наказу передбачає вдосконалення організації діяльності Установ, зокрема в частині управління експертним навантаженням, кадрового забезпечення та здійснення контролю за

дотриманням встановлених вимог до проведення судових експертиз, а також спрямована на упорядкування процедур судово-експертної діяльності та забезпечення належного функціонування відповідних організаційних та методичних засад.

Очікується, що реалізація проекту наказу сприятиме підвищенню організаційного рівня функціонування Установ та забезпеченню належного здійснення судово-експертної діяльності в межах повноважень, визначених законодавством.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу передбачено врегулювання організаційних засад діяльності державних спеціалізованих установ судово-медичної експертизи Міністерства охорони здоров'я України, зокрема щодо порядку проведення судово-експертної діяльності, кадрового забезпечення, атестації судових експертів, функціонування експертно-кваліфікаційних комісій, науково-методичного забезпечення, ведення та форм первинної облікової документації, затвердження переліку посад судових експертів, граничних нормативів навантаження, інструкцій щодо її заповнення, визначення засад здійснення наукових розробок у сфері судово-експертної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, окремих нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я України.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Конституція України;

Кримінальний процесуальний кодекс України;

Цивільний процесуальний кодекс України;

Закон України «Про судову експертизу»;

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Порядок формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 13;

Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90).

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу потребує погодження з Верховним Судом, Офісом Генерального прокурора, Міністерством освіти і науки України, Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Національною поліцією України, Службою безпеки України, Бюро економічної безпеки України, Державним бюро розслідувань, Національним антикорупційним бюро України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні, Спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект наказу потребує здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, тому не потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

7. Оцінка відповідності

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються:

прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

зобов'язань України у сфері європейської інтеграції;

створюють підстави для дискримінації;

ризиків вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

впливу на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Громадська антидискримінаційна експертиза не проводилась.

Громадська антикорупційна експертиза не проводилась.

Громадська гендерно-правова експертиза не проводилась.

Проект наказу не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування та використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг, або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи в Міністерстві цифрової трансформації України.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту наказу не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного результату
Населення України, яке потребує захисту своїх прав в судовому порядку	Позитивний	Можливість захистити свої права допустимими доказами.
Судові експерти	Позитивний	Чітка регламентація судово експертної діяльності дозволить мінімізувати можливі порушення.
Суд та органи досудового розслідування	Позитивний	Можливість отримати висновки судових експертів, які отримані у відповідності із законом.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

_____ 2026 р.